

Akik a népművelés képzett munkásai lesznek

Tantárgyként oktatják a népművelést a Felsőfokú Tanítóképzőben és a Pedagógiai Főiskolán

A Szegedi Felsőfokú Tanítóképző Akadémia hallgatói ismeretekkel sokoldalúan felruházott szakemberek lesznek. Megállják majd a helyüket nemcsak mint tanítók, hanem mint a kultúra értékeinek ismerői és szakavatott terjesztői, mint a népművelés falusi bázisainak vezetői is.

Négy szakkörben

Hiszen először Szegeden, itt folyik a népművelésnek mint tanmenetben szereplő kötelező tárgynak az oktatása. Waldman József, a Tanítóképző tanára vezeti a népművelési szakkörök foglalkozásait.

Négy szakkörben történik első évben a népművelés oktatása. Valamelyik szakkör munkájában kötelező részt venni a hallgatóknak. Van az ismeretterjesztés problémáival foglalkozó szakkörünk. Ennek tagjai rendszeresen hallgatnak ismeretterjesztő előadásokat a város különböző művelődési otthonaiban s ugyanakkor a megyei könyvtár művelődési autójával végigjárják a járás községi és tanyai iskoláit, részt vesznek a könyvek szétosztásában, a már előbb kiostolt könyvek beszedésében. Ennek a szakkörnek a munkája a leggyakorlatibb s kapcsolódik legközvetlenebbül a későbbi feladatokhoz — kezdi tájékoztatóját Waldman József.

Nyolcvan diák

— És milyen munkát végez a másik három szakkör?

— A színjátszó- és szavalszakkörben résztvevők Ascher Oszkár A versmon-

dás művészete című könyvének alapján megtanulják a versmondás és a színpadi beszéd törvényeit, megismerik a színész és a rendező feladatait és így tovább. Az elmúlt félévben például Békés András, a Szegedi Nemzeti Színház rendezője tartott nekik előadást a rendezésről, s az előadás után a csoport végignézett és meghallgatott egy színházi próbát is. A néprajzi szakkörben a néprajzi adatgyűjtésről tájékoztatók a hallgatók. Nekik Bálint Sándor professzor tartott nagyon értékes előadást a legnagyobb szegedi néprajzosról, Kálmán Lajosról, s Juhász Antal muzeológus vezetésével alaposan áttanulmányozták a Móra Ferenc Múzeum néprajzi anyagát. Végül a gyermekjáték és a néptánc-szakkörben Mezey Károlynak, a színház balletmesterének vezetésével a táncot kedvelő fiatalok gyakorlatban is elsajátítják a legszebb magyar táncokat. A csoport többször járt kinn Tápén, ahol a tápi »kisegyüttes« előadásában ismerkedett meg a népi gyermekjátékokkal. Az első évben tehát szakköri formában folyik a népművelés oktatása. Másodévtől kezdődően négy féléven keresztül mint kötelező előadást hallgatnak népművelést és vizsgáznak is belőle. A tananyag mellett fényképezést is tanulnak már most, valamint megtanulják a magnetofon kezelését. Egy-egy szakkörnek 18—22 tagja van, s két év múlva 80 tanítóval egy időben 80 népművelési szakkör kezdődik a tanítóképzőben, akikre aztán ilyen szem-

pontból is bizvást építhet művelődéspolitikánk.

A Pedagógiai Főiskolán

A következő tanévtől kezdődően a Szegedi Pedagógiai Főiskolán is megindul a népművelésnek kötelező kollégiumként való oktatása.

— A mostani elsőévesek hallgatnak majd két féléven keresztül népművelést — válaszol a kérdésre dr. Nánási Miklós, a neveléstudományi tanszék munkatársa. Ok lesznek az első. Persze, a népművelés oktatása választható kollégiumként ez ideig is folyt már nálunk. Ebben a tanévben 31 hallgató tanul népművelést. Ok részt vesznek a három szakkör: a színjátszó-szavalo, a néptánc- és a fotoszakkör munkájában. Egyelőre csak szakköri munka formájában folyik a népművelés oktatása.

A szakkörök rendszeresen eljárnak a Juhász Gyula Művelődési Otthon előadásaira és más művelődési otthonokba is. A múlt félévben például a népművelés-oktatás keretében 25 hallgató elvégezte a mozigépek-tanfolyamot, s mozigépek-kezelő bizonyítványt szerzett. Sokféle lehetőséghez hozzájuttatjuk a hallgatókat. A jövő évtől kezdődően pedig, ahogy megindul a népművelés tantervszerű oktatása, a végző hallgatók külön bizonyítványt kapnak majd, amely igazolja népművelési szakképzettsé- güket, s e bizonyítvány alapján a középfokú népművelési szakkaderek képzésé- nek megfelelő beosztásra is igényt formálhatnak.

Nem lenne-e célszerű?...

Két szegedi felsőoktatási intézményben tehát már megindult, vagy rövidesen megindul majd a pedagógus-jelöltek népművelési szak- képzése. Erdemes volna elgondolkodni azon, hogy a Bölcsészettudományi Karon nem lenne-e célszerű ilyen jellegű képzést indítani. Hiszen most, amikor a kulturális forradalom döntő szakaszához érkezett, amikor fokozott jelentősége van a dolgozó tömegek műveltségi színvonalának minél magasabb fokra való emelésének, vég- telenül nagy szükség van olyan pedagógusokra, akik egyúttal képesek elvégezni a népművelés rájuk háruló feladatait is.

Debrecenben, az ottani Tudományegyetem nevelé- tudományi tanszékén külön képeznek népművelés szakos tanárokat...

P. L.

Vizes pinceodú — havi kétszázlet

Szeged, Kismartoni utca 23. E ház egyik »al- bérleti szobájára« Juhász Antalné, Oláh Pálné és Kovács Pálné ot- tani lakosok hívták fel a figyelmet. Rozoga, le- zárhatatlan, kilincs nél- küli ajtón kell belépni, s néhány lépést lefelé tenni abba az oduba, melynek egyik sarká- ban özvegy Rácz Gá- borné, kilencven eszten- dős, elaggott nyugdíjas fekszik. Fekhelyéhez szorosan odatámasztva áll még egy vasgőz, melyben an idős asz- szony eltartója, támoga- tója, a rokon Rohonka Sándorné, ötven év kör- rüli mosónő pihen éj- szakánkat. A repede- zett cementpadozaton fegydogál a víz, ezért egy deszkapadlót hely- veztek el, hogy a ren- delkezésre álló két mé- teres távolságon, a pin- celépcső és a belső fek- hely között közlekedni lehessen. A pincefal

Fontos az állattenyésztési és felvásárlási tervek teljesítése

Ülést tartott a szegedi járási tanács végrehajtó bizottsága

Csütörtök délelőtti ülésén az állattenyésztési, hizlalási szerződésről, a felvásárlási helyzetéről tárgyalt a szegedi járási tanács végrehajtó bizottsága. Az Állatforgalmi Vállalat és a Baromfifeldolgozó Vállalat jelentéseket számoltak be a szerződésről és a felvásárlási állásáról. A végrehajtó bizottság megállapította, a járás községeiben a szerződés teljesítését lassan indult meg, s üteme még ma sem kielégítő.

Az értékelést nehezíti, hogy a falvaknak, termelőszövet- keteknek erre vonatkozó tervük még nincs végleges- sen megállapítva. Ez nehezíti a szerződés teljesítését, különösen az új szövet- keteknél.

A régi, már gazdaságilag megerősödött, megfelelő épü- lettel rendelkező termelő- szövetkezetek közül néhány indokolatlanul

büszködik az állattenyész- tés fejlesztésével,

a hizlalási szerződésektől. Ezzel elzárják tagjaikat a nagyobb jövedelemtől. Jó példát mutat termelőszövet- ketek közül a sándorfalvi Rózsa Ferenc Tsz, ahol a megyei pártbizottság javaslatának megfelelően dolgozták át a tsz tervét. A ré- gebbi tsz-tagok a háztáji gazdaságban nevelt állataik hizlalására is kötöttek szer- ződést. Amit így adnak a közellátás javítására, az már a közszégi terven felül lesz. A sándorfalvi tsz-ben már jó tapasztalatai vannak az állattenyésztésnek. Tavaly 500 libát vásárolt a tsz, s ezt kiadta a szövetkezet tagjainak, akik a háztáji gazdaságban nevelték a li- bákat s a közös gazdaság- ban tömtek meg és hizott állapotban adták el.

Idén hasonló kezdeménye- zés a kübekházi Sárió Ka- lapács Tsz-ben született, ahol ezer naposliba szerz- déses tenyésztésre akarnak vállalkozni, ha a keltető áll- omás tud elegendő kislíbat juttatni. Azt mondják — igen helytelenül —, hogy ha nem kapnak libát a keltető állomástól, akkor nem szer- ződnek. Tavaly a sándorfal-

viak is a kisteleki piacon vásárolták össze a libákat. Erre szükség lesz az idén is, mert a keltető állomá- sok kapacitása nem elege- nőd arra, hogy kielégítsék szövetkezeteink igényét.

Néhány termelőszövet- ket vezetői figyelmen kívül hagyják az állate- nyésztésből származó jó- vedelmi forrást.

A tiszaszigeti Lenin Tsz- ben áprilisra szerződtek sertéshizlalásra, de most azt mondják, nincs ók, nem hiz- lanak. Most kellene a téli időszakban hozzákezdeni az olépfítéshez, nem pedig májusban, ahogy ók akarják. Akkor már a szántóföldeken annyi munkájuk lesz, hogy nem jut idejük az építéssel foglalkozni, így végered- ményben elmaradnak a ser- tésenyésztéssel, hizlalással. Röszkén a Kossuth Arany- kalász és a Petőfi termelő- szövetkezetek 100—100 ser- tés hizlalására szerződnek. Most sürgetik a szerfát, hogy mielőbb megépíthessék az ólakat és beállíthassák a sertéseket.

Megállapította a tanács végrehajtó bizottsága, hogy az Állatforgalmi Vállalat egyes dolgozóinak hanyag- ságából, rossz munkájából különböző problémák kelet- keztek. Előfordult, hogy a dolgozó paraszton kétség- se szerződtek le a sertése- ket, másutt az átvételnél ala- csonyabb minőségű osztályba sorolták a hizókat. Ezzel megsértették a termelőket, és kárt okoztak a vállalat- nak, mert az ilyen jelensé- gek mind megnehezítik a szerződés teljesítését.

A végrehajtó bizottság több határozatot hozott, amelyben felelőssé teszi a községi tanácsokat, vezető- ket a területük állate- nyésztési és felvásárlási ter- vének teljesítéséért. Utasít- ja őket,

hogy irányító, szervező és felvilágosító munkával ér- jék el községeikben, hogy társadalmi ügyé váljon az állattenyésztési és fel-

vásárlási terv pontos tel- jesítése.

Ez fontos feladat. Második napirendként a végrehajtó bizottság meg- hallgatta az Országos Takar- képzőtanács Csongrád megyei fiókjá beszámolóját a szegedi járásban végzett 1959. évi munkája eredményeiről.

Csökkentik a vidéki vásárok számát

A Belkereskedelmi Mi- nisztérium csökkenti a vi- déki kirakodóvásárok szá- mát, mert a falvakban is egyre bővül az üzlethálózat.

A tapasztalat azt mutat- ja, hogy a lakosság már szívesebben vásárol korszerű boltokban, mint a vásárokon. Az idén még kevesebb vásárt tartanak országszer- te. Helyette színvonalas bolti áruvásárokat rendez- nek a legtöbb járási szé- khelyen.

A hagyományos jóforgal- mú vásárokat továbbra is megrendezik.

A közkedvelt ünnepi és őszi vásárokon bővítik az áruválasztékot

és a nagy értékű iparcik- kekből is többet hoznak forgalomba.

Sok üveg- és porcelánáru érkezik külföldről

Az idén tavasszal vas- és műszaki háztartási cikkek- ből nagy forgalomra készül fel a kereskedelem. A ta- valyainál mintegy 25 száza- lékkel több üveg- és porce- lánáruat küldenek a boltok- ba.

Sokkal több vas- és fém- bűtor kerül az üzletkebe.

A kereskedelem raktáral- ban nagyobb a zománcedény készlet, mint tavaly ilyen- kor volt. Alumínium edény- ből viszont csökkent a ke- reskedelem raktárkészlete. Kisebb háztartási gépekből — hús-, kávé- és diódará- lók, konyhamérlegek stb. — elegendő lesz a boltokban. Ezekből több új típus is forgalomba kerül.

Az üveg- és porcelánáruk választékát külföldi import- tal bővítik.

Kínából, az NDK-ból, Csehszlovákiából érkeznek jelentős szállítmányok. A nagykereskedelmi vál- lalatok erre az évre mint- egy

140 újfajta műanyagcikk gyártására adtak megren- delést.

A magyar műanyagipar új automata gépeivel megkez- dte a műanyag használati tár- gyak nagyobb arányú gyár- tását.

NAPIRENDEN:

A kirakatok világitásáról

Az emberek nagy része napközben általában üzem- ben, hivatalban tölti idejét. Ha közben ki is jut az ut- cára, nincs ideje kirakatokat nézegetni. Legfeljebb úgy futtatól, messziről megál- lapítja, »szép kirakatot lát- tam«, s este aztán családjá- val, ismerőseivel elindul, hogy közelebbről, nyugodt sétalátogatás, levegőzés mellett megtekintse azt. Kedvenc időtöltése, szórakozása ez csaknem minden városi em- bernek. Gyönyörködést, ki- kapcsolódást, szórakozást je- lent. Ilyenkor ki lehet előre választani a legközelebb ese- dékes ruha fazonját, a leg- újabb cipőt, új, praktikus háztartási gépet. A szeged- iek azonban sokszor boss- szankodnak a kirakatok miatt, mert esténként sok helyen ásitó sötétség fogadja őket. A rendelkezés szerint a tanáchoz tartozó üzletek este 10 óráig világitják ki a kirakatokat. A nem tanács- i üzletek vezetőit is felkérték, hogy esztétikai és forgalmi szempontból is tartsák kivi- lágitva a kirakatokat.

Az üzletvezetők többsége eleget is tesz a felhívásnak. Az Allami Áruház, a Sirály női divatüzlet, a Fényképező Szövetkezet, valamint a Ká- rázs utca csaknem minden boltja este 10-ig ragyogóan világitja kirakatait. Annál szembetűnőbb azonban a Lenin körútnak az Anna- kúttól a Dugonics térig ter- jedő részén tapasztalható söté- tés. Az Excelsior divat- üzlet, a kárpitos mintáüzle- tet, a Ruházati Boltot, va- lamint a ROLTEX két üz- letét kivéve sötétség honol erre, s legfeljebb csak az ut- cai lámpa halvány fényénél lehet megállapítani, hogy vajon milyen üzlet található azon a tájon. Pedig lenne mit világitani. Egy fény- képezőüzlet, órászület, gyógy- növényi szaküzlet, vas- és műszaki bolt van erre és még sorolhatnánk a több, ki-

sebb-nagyobb, sötétben meg- bűvő üzletet.

Szegedet nem lehet egyes vonatkozásban a fővárossal összehasonlítani, de azért azt meg kell jegyezni, hogy az esti Budapestet is a kivilá- gitott üzletek, a cikázó neon- feliratok, a fényár teszi igaz- nán széppé, s ha nem is egé- szen olyanok, de legalább hasonlóan szeretnénk látni a szegedi kirakatokat is. Amint a tanácstól megtud- tuk, a szabadtéri játékok idejére újabb üzletet látnak el a neonfelirattal. Tovább ja- vítják a közvilágítást is. Mindez kevés lesz, ha az egyes üzletek vezetői nem törődnek az esti kivilágítá- sal. Legtöbbjük rosszul ér- telmezett takarékoságból tes- zi ezt. Azok az emberek, akik este megállnak a kivi- lágitott kirakatok előtt, azok hamarosan napközben is megkeresik az üzleteket, és így kézenfekvő, hogy a vilá- gitásra fordított pénz hama- rosan bejön a nagyobb for- galomnál. De még ha nem is térülne meg ez a kiadás, ak- kor sem felesleges az üzle- tek kivilágítása, hiszen hoz- zártozik Szeged fejlődésé- hez, nagyvárossá válásához. Horuczi Lászlóné

Ma ünnepi lottószórolás lesz Budapesten

Három évvel ezelőtt, 1957. márciusában indult hazánk- ban a népszerűvé vált lot- tójáték. Az évforduló alk- almából ma, március 4-én, pénteken Budapesten ünne- pi sorsolást rendez a Sport- fogadási és Lottó Igazgató- ság. Ezúttal a tizedik já- tékhat nyerőszámait és a 8. játékhat szelvényeire a februári tárgyereménye- ket húzzák.

Békéscsabán vendégszerepelt a MÁV „Hazánk” kórusa

A napokban a Békés me- gyei és a szegedi karnagy- klub tapasztalatsere érte- keztetést tartott Békéscsabán. A szíves hangú és köl- csönösen hasznos hozó érte- keztetést alkalmából a Békés megyei Karnagy Klub meg- hívására a szegedi MÁV »Hazánk» kórusa nagyszerű önálló hangversenyt adott a békéscsabai Vasutas művel- dési otthonban. Az est mű-

szorán szólószámok, vala- mint női-, férfi-, és vegyes- kari számok szerepeltek. A kórus Erdős János és Szabó Iréne vezetésével Ko- dály, Bárdos, Koposov, Du- najevszkij, Verdi, Mendels- sohn, Smetana kórusműveit és dalait énekelte. A kórus három szólistája: Bús Fe- rencné, Ürmös Ilona és Ber- nátski László is szép sikert aratott.

A sör és az eszkimók

Egy Gambell ne- vű alaszki falu- nak 350 eszkimó lakosa van. A má- sodik világháború idején az Egyesült Államok itt repü- lő-támaszpontot létesített, majd felszámolta a gar- nizont. Az itt tá- rolt 7000 hordó sört elásták, te- kintve, hogy az el- szállítás túl drága lett volna.

Soha nem der- ült volna fény a 7000 hordó sört- tük- rára, ha egy na- p nem érkezik Gambell falu elő- járójának levele hitelt akarják Bartlett szenátor- hoz. Alaszka kép- viselőjéhez. A le- vélből kiderült, hogy a faluban mindaddig békes- ség honolt, amíg Anny utasítást küld- te a fiatalok fel- nem tek a helyszínre, helyre.

amennyivel hat hi- dat és egy egész kis várost fel le- hetett volna építe- tés. A szakképzett és kitűnően felsze- relt katonáknak mégsem sikerült felfedezniük a sört, mindössze 163 hordót talá- tak, s végül dina- mittal felrobban- tották a környéken minden helyet, ahol az elrejtett készletekre gyan- akodtak. Több hó- napig tartó nyo- mós után az ak- ciónak kénytelenek voltak abbahagy- ni.

Máig sem tudja senki, hogy a sör valóban elve- telt megindította a sört- készítő legények seregét, amíg Anny utasítást küld- te a fiatalok fel- nem tek a helyszínre, helyre.